

νομοσχεδίων ὄγκοι καὶ φόροι μολύβδου βαρύτεροι καὶ πυραμίδες δανείων εὐτόκων καὶ ἀγέλαι βοῶν ἀροτήρων.

Καθ' ἕκαστον ἔτος στρώννεται δαψιλῆς ἡ τράπεζα διὰ τῆς ἐργασίας μυριάδων βραχιόνων καὶ παρασκευάζονται οἱ ὀρεκτικοὶ πλακοῦντες διὰ νὰ τρυφήσωσιν ἐν ἀνέσει μετὰ τινων κηφῆνων οἱ ἀβροδίατοι Σαρδανάπαλοι τοῦ συναλλάγματος, ἐνῶ ὁ πειναλέος χορηγὸς ὑποκρίνεται τὸ πρόσωπον τοῦ οἰνόφυλος Εἰλωτος διὰ νὰ τέρψῃ μετὰ τὸν πότον τοὺς ἀδδηφάγους δαιτυμόνας.

Αἱ σεῖς, κύριοι, οἱ φέροντες τοὺς μεγαλοσταύρους καὶ τοὺς μικροσταύρους, δὲν ἀναλαμβάνετε πρὸς στιγμήν καὶ σεῖς τὸ μέρος τοῦ Κυρηναίου Σίμωνος, ἵν' ἄρητε πραγματικῶς ἐπὶ στιγμήν τὸν σταυρὸν τοῦ κεκμηκότος καταδίκου;

Κατ' ἔτος ἀναζῇ ἡ ἀνάμνησις τῶν παθῶν τοῦ Ναζωραίου ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν χριστιανῶν, καὶ κατ' ἔτος ἀναζῇ τὸ Πραιτώριον τοῦ Πιλάτου ἐν τῇ ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἐκτελεῖται ἐν ἀκριβείᾳ ὁ πένθιμος μεταμφιεσμὸς καὶ παραδίδεται τὸ θῦμα πρὸς τὸ σταυρωθῆναι.

*

«Δὲν ἔχομεν δρόμους, δὲν ἔχομεν σιδηροδρόμους, δὲν ἔχομεν λιμένας, δὲν ἔχομεν πλέον ναυτιλίαν, δὲν ἔχομεν γεωργίαν, δὲν ἔχομεν κτηνοτροφίαν, δὲν ἔχομεν ἐκπαίδευσιν, δὲν ἔχομεν δικαιοσύνην. Οἱ φόροι κατήντησαν ἀβάστακτοι, τὰ τρόφιμα ὑπερετιμῆθησαν καταπληκτικῶς· οἱ ὑπάλληλοι γλίσχρως ἀμειβόμενοι καταχρῶνται· ἡ ἐργατικὴ τάξις ἡ ἄπορος καὶ φορολογουμένη πένεται, κύριε ὑπουργέ!

«Ἐχομεν τορτίλλας, ἔχομεν ἀτμακάτους, ἔχομεν τορτιλλοφόρα, ἔχομεν ναυστάθμους, ἔχομεν τηλεβόλα Κρούπ, ἔχομεν ὅπλα Γκρά, ἔχομεν ἐπιστράτους, ἐφέδρους, κληρωτοὺς τοῦ 61 καὶ κληρωτοὺς τοῦ 32 ἄρθρου, στρατο-

λογικὰ συμβούλια, ἀρχηγεῖα, ὑποστρατήγους ναυάρχους, τὸν κ. Τρικουπὴν μὲ ὑπασπιστὴν καὶ τὸν κ. Ροῦφον χαίρετιζόμενον διὰ 40 κανονιοβολισμῶν.

«Κύριε ὑπουργέ, ὅλ' αὐτὰ εἶνε ἄριστα· ἀλλὰ αἱ θυσίαι πρέπει νὰ ᾧσιν ἀνάλογοι πρὸς τὰς δυνάμεις τοῦ ἀτόμου. Σκέφθητε ὅτι ἡ τελευταία ἄσκοπος καὶ φρικαλέα σπατάλη, ἐξήντησε καὶ τὴν ὑστάτην ἱκμάδα τῶν ἡμετέρων πόρων· σκέφθητε ὅτι οἱ τόκοι τῶν δανείων ἀπορροφῶσι τὰ τρία τέταρτα τοῦ προϋπολογισμοῦ· ὅτι τὰ ταμεῖα τοῦ κράτους πληροῖ δι' ἄδρων φόρων ἡ πενεστέρη τάξις ἐνῶ οἱ κεφαλαιοῦχοι μένουσιν ἀφορολόγητοι· ὅτι ἡ βάρβαρος καὶ ἀνηλεὴς ἐπιβολὴ νέων φόρων θὰ νεκρώσῃ καὶ θὰ παραλύσῃ τὰς πηγὰς τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου. Ἡ Ἀνατολὴ εἶνε ἡσυχοῦς κύριε ὑπουργέ· εἶνε ἡσυχοῦς καὶ ἡ Παλιγγενεσία· ὅλοι ζητοῦν ἀνάπαυλιν ἐκ τῶν κόπων καὶ μεριμνῶσι περὶ τῆς σοφῆς διευθετήσεως τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ρίπτουσι μακρὰν τὴν δεσμεύουσαν τὴν ἀνάπτυξιν πολεμικὴν πανοπλίαν. Μετὰ τὴν Παρασκευὴν τὴν περυσινήν καὶ προπαρασκευὴν, εἶνε καιρὸς νὰ ἔλθῃ καὶ ἡ ἡμέρα τοῦ Σαββάτου, καὶ νὰ ἐκτελέσωμεν ἅπαξ τοῦλάχιστον ἐπὶ ζωῆς μας ἐν τῶν παραγγελημάτων τοῦ δεκαλόγου, ἀναπαύομενοι ἐν ἀνέσει. Ἀλλ' ἔστω θέλετε καὶ πάλιν προετοιμασίαι; Θέλετε νὰ ἔχομεν ἀκταιωροὺς καὶ ναύκλαστρα διὰ νὰ ἐμποδίσωμεν... τὸν αὐστριακὸν στρατὸν νὰ προσελάσῃ ἀπὸ τῆς Μητροπόλεως· τότε ἂς ἀρχίσωμεν σιγὰ σιγὰ καὶ βαθμὴδὸν, ὅπως τὸ ἐπιτρέπει ἡ οἰκονομικὴ ἡμῶν κατάστασις...»

Ὡς μόνον ἀπάντησιν ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν σύρει ἐκ τοῦ κολοῦ τὴν ἄχραντον σπάθην τοῦ κ. ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ τὴν ρίπτει ἐπὶ τῆς πλάστιγγος λέγων:

— Voe victis!

Διότι εἵμεθα βλέπετε ἡττημένοι καὶ δορυλάωτοι. Διότι οἱ ἐπιδρομεῖς τῆς ἐξουσίας, Βρέννοι καὶ Ἀλάριχοι καὶ

ΜΙΑ ΤΟΥΡΚΟΠΟΥΛ' ΑΓΑΠΗΣΑ.

1878

(Ἰδ. ἀριθ. 278).

Ἀμοῦς. Σικτήρ. Στὰ ντουμπρούκια.

Δὲν εἶχεν ἔτι προφέρει τὴν λέξιν ὁ ἀλιτήριος Ἀμοῦς καὶ πάραυτα δύο στιβαροὶ βραχιόνες συνέλαβον τοὺς ἰδιόκους μου πισθαγκῶνους δεσμεύσαντες αὐτούς.

Οὕτω δεμένος ἤχθην διὰ τῆς ἀγορᾶς ἐπιδεικτικῶς ὑπὸ τοῦ ἀλθανοῦ, ὅστις ἐκράτει ὀπισθεν τ' ἀπολυτῆρι ὡς ἑλλην χωροφύλαξ ἀπάγων κατὰδικον, καὶ ἐνεμυανδρίσθην εἰς τὰς φυλακάς.

Τρώγλη ζωφερὰ μάλιστα ἀμυδρῶς φωτιζομένη ὑπὸ ὑψηλῆς τινος θυρίδος, μὲ τεῖχους μαύρους καὶ καθύγρους καὶ μὲ ἑδαφος λιθόστρωτον, ἰδοὺ ἡ φυλακὴ μας.

Ὦντα τινὰ, ὡς σκιαί, ἐφάνησαν ἐν τῇ εἰσόδῳ μου κινούμενα· τινὰ ἐκ τούτων μ' ἐπλησίασαν.

— Πατριώτη, καλῶς μὰς ὤρισες. Καὶ τί ἔκαμες;

— Μήπως γνωρίζω κ' ἐγώ; Ἐκεῖ ποῦ περπατοῦσα μὲ

ἐπίασαν, μ' ἔδεσαν καὶ μὲ κουβάλησαν ἐδῶ, χωρὶς νὰ μὲ δικάσουν, χωρὶς νὰ μ' ἐξετάσουν, χωρὶς νὰ μ' ἀνακρίνουν, χωρὶς τίποτα τέλος πάντων. Ὡστε παρατηρεῖτε, ἡ φυλακίσις μου εἶναι ὅλως παράνομος.

— Σὺ φαίνεσαι σὰν ξένος, ἀπὸ τὴν προφορὰ σου.

— Ἰσα αὐτὸ εἶνε. Διότι εἶμαι ξένος καὶ ἄνευ προστασίας μ' ἔβαλαν φυλακὴ. Ἀλλὰ δὲν μοῦ λένε ποῦ κοιμάστε τὴ νύκτα;

— Ἐδῶ, χάμου.

— Τί λένε, ἀδελφοί, ἀλλ' ἐδῶ μπορεῖ ν' ἀρπάξῃ κανεὶς ὅχι μόνον συνάχι, ἀλλὰ καὶ πλευρίτη ἀκόμη.

— Μὴ ρωτᾷς. Νὰ ἐκεῖ παρὰ πέρα εἶνε ἕνας ἀπὸ χθὲς πεθαμένος καὶ ἀκόμη δὲν ἤλθαν νὰ τὸν σηκώσουν.

— Καὶ θὰ τὸν ἀφήσουν ἐδῶ νὰ βρωμίῃ; Αὐτὸ εἶνε φρικτόν. Καὶ πῶς δὲν μιλάτε σεῖς;

— Νὰ ὁμιλήσουμε, ποιὸς τολμᾷ ποῦ πέφτει βούρδουλας;

— Μὰ νὰ βρωμίῃ ἐδῶ μέσα πάλι; Ἡμεῖς ἔτσι θὰ πεθάνωμεν ὅλοι ἐκ τῆς δυσωδίας.

— Ποιὸς ἐξετάζει;

— Καὶ ἀπὸ τί ἄλλο, παρὰ ἀπὸ τὴν πείνα;

— Καὶ δὲν σὰς δίδουν ψωμί, φαγῇ;

— Ἄν ἔχῃ κανεὶς κανένα ὀξω συγγενῇ ἢ γινώριμον νὰ τοῦ φέρῃ, καλῶς ἐστὶ, εἰδεμὴ πεθαίνει.

— Καὶ ἐμένα ποῦ εἶμαι ξένος ποιὸς θὰ μοῦ φέρῃ νὰ φαγῶ;

Ἀττίλαι, ἄρχουσιν ἡμῶν δικαίωματι σπάθης. Διότι ὁ Πομπήιος τοῦ κ. Καλλιγᾶ ἐνίκησε καὶ καλυπτάζε τὸν Καίσαρα λαὸν, καὶ ἀφοῦ εἶνε Πομπήιος· σύρει ἐν πομπῇ τὸ ἄρμα τοῦ μὴ προσέχων ἂν ὑπὸ τοὺς τροχοὺς αὐτοῦ συντρίβηται ὁ λαός.

Ὁ θεὸς νὰ μ' ἐλεήσει διὰ τὸ λογοπαίγνιόν μου· ἄλλ' ὁ θεὸς νὰ σώσῃ καὶ τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸν πατριωτισμὸν τῶν πρωθυπουργῶν τῆς.

*

Βεβαίως, ὅταν ἐπιστῇ ἡ ὥρα τῆς ὀριστικῆς ψήφισεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐχέφρονές τινες ἐν τῇ κοινοβουλίᾳ ἄνδρες θὰ ἐγείρωσι τὴν φωνήν, θὰ προσπαθήσωσι νὰ ἐλαφρώσωσι τὸν φόρτον· ἄλλ' αἱ προσπαθεῖαι τῶν θὰ συντριβῶσι κατὰ τῆς πυραμίδος τῶν βουλευτικῶν ψήφων, ἐφ' ὧν ἐδραϊώται ἡ τρικουπικὴ Σιών.

Θὰ γείνη μικρὸς θόρυβος ἐν τῇ βουλῇ· θ' ἀνέλθωσι ἐπὶ τοῦ βήματος βατταρίζοντες ρήτορες πολλὰ φεγγόμενοι καὶ μὴδὲν συμπεραίνοντες. Θὰ προτείνωσιν τινες τροποποιήσεις πρὸς ματαίαν ἐπίδειξιν οἰκονομολογικῶν γνώσεων. Θ' ἀπαντήσῃ διὰ λογοπαίγνιων ὁ κ. Καλλιγᾶς· θὰ προβῇ βαρὺς μὲ τὸ ἐπταβόειον σάκος ὁ κ. Πρωθυπουργός. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς βουλῆς θωπεύων μετ' ἀνίας τὰς φαβορίτας τοῦ θ' ἀναφωνήσῃ: «Οἱ παραδεχόμενοι ἅς ἐγερθῶσιν!» Θὰ ἐγερθῇ ἡ ἐκ σαρκὸς μάζα τῆς συμπολιτεύσεως· τινὲς μάλιστα ὀκνηροὶ θὰ ὑψώσωσι μόνην τὴν χεῖρα καὶ . . .

Ὁ πειθήμενος ὄνος θὰ δεχθῇ ἐπὶ τῆς ράχews τὸ σάγμα.

*

Καὶ ὅμως καὶ αὕτῃ ἡ ὄνος τοῦ Βαλαάμ ἐλάλησε κατὰ τὰς Γραφάς, ὅτε ἐτύπετο ἀδίκως. Διὰ τὴν νὰ μὴ ὁμιλήσῃ ὁ λαὸς ὁ φορολογούμενος, ὁ μέλλων νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ

συνάλλαγμα, ὅπερ ὑπογράφουσι τόσοι προθύμως οἱ κληροῖ καὶ οἱ ἡγέται αὐτοῦ;

Ὡφείλει ὁ λαὸς οὗτος διὰ τοῦ τύπου, διὰ πρεσβειῶν, διὰ συλλαλητηρίων νὰ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τῆς ἐπιγιγνομένης αὐτῷ ἀδικίας, νὰ καταβοήσῃ κατὰ τῶν ἀπειλούντων τὴν ὑπαρξίν του δεινῶν.

Ὡφείλει νὰ ὑπενθυμίσῃ εἰς τὸν κ. Καλλιγᾶν ὅτι ὁ ἱατρός πράττει ἐγκλημα φονεύων δι' ἀφαιμάξεων ἀφθόνων τὸν ἐξηντηλημένον ἀσθενῆ του· ὅτι εἶνε ἄξιος μαστιγώσεων ὁ οἰκογενειάρχης ὁ πωλὼν τὰ ὑπάρχοντά του ὅπως ἐξοδεύσῃ αὐτὰ ἐν ὀλίγαις ἡμέραις εἰς πότους καὶ διασκεδάσεις ἀπομιμούμενος τοὺς μεγάλους· ὅτι εἶνε κακίστος καὶ ἀρπαξὴ κηδεμῶν, ὁ σκορπίζων ἀπερισκέπτως εἰς ματαίαν πομπὰς τὴν περιουσίαν τοῦ κηδεμονευομένου· καὶ ὅτι τέλος πάντων εἶνε καταστρεπτικὸς ὑπουργὸς ὁ πρὸς ἐπίδειξιν φιλοπατρίας καὶ χάριν σκιαμαχίᾳ καταθλίβων τὸν πτωχὸν ἐργατικὸν λαόν.

Ego.

ΔΕΝ ΣΤΕΚΕΤΑΙ ΚΑΛΑ.

Ἀκοῦς νὰ μὴ συνέλθῃ ἀκόμη ἡ βουλή;
αὐτὸ βεβαίως καὶ σπουδαῖον θὰ σημαίη·
μαζὶ μὲ τὸν Τρικούπη θὰ θύμωσαν πολλοί,
καὶ στὴ βουλὴ κανέναν γιὰ τοῦτο δὲν πηγαίνει.
Ἀκόμη ἀπαρτία νὰ μὴ ἔμπορὴ νὰ γίνη;
θαρρῶ πῶς ὁ Τρικούπης ρουσφέτια δὲν θὰ δίνη.

— Κάνεις. Νὰ ἔτσι θὰ φορήσης σὰν σκυλί.
— Αὐτὸ εἶνε ἀνήκουστο, εἶνε ἀπανθρωπία, δολοφονία, πρέπει νὰ κάμωμε ἀναφορά, νὰ διαμαρτυρηθοῦμε.

— Ποιὸς σ' ἀκούει;
Κατελήφθην ὑπὸ ἀπελπισίας καὶ ἐξηπλώθην χαμαί.
Μοῦ ἤλθε νὰ κλαύσω.

Παρῆλθον ὥραί τινες, ὅτε ἡ θύρα ἀνοίγετο καὶ δύο τοῦρκοι στρατιῶται μ' ἐπιτάσσουν νὰ τοὺς ἀκολουθήσω, ὅπερ ἔπραξα μηχανικῶς.

Εἶχον διαταχθῇ νὰ μὲ μεταφέρουν εἰς Βῶλον καὶ μὲ παραδώσουν εἰς τὸν ἐκεῖ διοικητὴν τοῦ στρατοῦ.

Ὅτε εἰσῆλθον ἐν τῇ πόλει, οἱ ἄνθρωποι ἐξερχόμενοι τῶν καταστημάτων μὲ κύτταζαν γελῶντες, πλείστους ἐκτοξεύοντές μοι σαρκασμούς.

Σκεφθεῖς ὅτι ἡγόμην εἰς φυλακὰς ὅπου ἀφίουν τοὺς ἀνθρώπους νὰ φοροῦν ἀπὸ τὴν πείνα ἀπετάθην διερχόμενος πρὸς φούρναρὴν τινα, ὅστις κρατῶν ἄρτον εἶχεν ἐξέλθει καὶ οὗτος νὰ μὲ γουστάρῃ.

— Μπάρμπα, τῷ εἶπον μὲ ἱκετευτικὸν ὕφος ζητιάνου, νὰ συχωρηθῇ ὁ πατέρας σου, δός μου αὐτὸ τὸ ψωμί ποῦ κρατεῖς, ἔχω τρεῖς μέραις καὶ τρεῖς νύκταις θεονῆστικος.

— Ἀκόμη, μοῦ ἀπήντησε, δὲν ἀποφάσισα νὰ μοιράζω τὰ ψωμιά μου τσάμπα.

Ἡ πρώτη ἀποτυχία δὲν μὲ ἀπεθάρρυνεν, ἐφ' ὃ καὶ ἀπετάθην πρὸς κουλουρτζήν.

— Μπάρμπα, νὰ χαρῆς τὰ πεθαμένα σου, δός μου ἓνα κουλοῦρι, ἅς ἦνε καὶ ἀπὸ τὰ μπαγιάτικα.

— Μοῦτρα ποῦ θέλουν καὶ κουλοῦρα νὰ φᾶν. Δὲν κυττάξεις τὸ χάλι σου, μόνον ἡ κουλοῦρα σὲ μάρανε.

Ἦλθον εἰς τὴν ἐν τῷ φρουρίῳ φυλακὴν, ἥτις ἦτο καὶ πῶς ἀνθρωπινωτέρα τῆς πρώτης.

Ἐν αὐτῇ συνῆψα ὁμιλίαν πρὸς τοὺς φυλακισμένους.

— Δίνουν ἐδῶ ψωμί, τρῶνε ἐδῶ πέρα;

— Ὅσοι ἔχουν παράδες.

— Καὶ ἐγὼ ποῦ δὲν ἔχω;

— Ζῆς μὲ τὸν ἀέρα.

— Ἀπὸ ποῦ εἶσαι, μὲ ἠρώτησεν ἄλλος τις.

— Ἀπὸ τῆς Ἀθήνας ἦλθα νὰ περιηγηθῶ τὸν τόπον καὶ μὲ πιάσαν ἄδικα, ἰσχυρίζόμενοι ὅτι εἰμαι ἐπαναστάτης.

— Κακὰ τὴν ἔχεις. Θὰ σὲ στείλουν στὴ Πόλι στὸ μπάνιο, ἂν δὲν σὲ πνίξουν κατὰ τὸ ταξίδι.

— Θεέ μου, καὶ τί νὰ κάμω, δὲν μὲ συμβουλεύετε καὶ σεῖς ὀλίγο;

— Νὰ κάμῃς ἀναφορά στὸν πρόξενον κι' ἴσως σοῦ κάμῃ τίποτα καμμιὰ βοήθεια.

— Μόνον στὸ πρόξενον; Κάμω καὶ στὸν πασᾶ καὶ στὸν Σουλτάνο ἀκόμη, ἀλλ' ὡς ποῦ νὰ φτειάσω ὅλα αὐτὰ θὰ πεθάνω τῆς πείνας.

Προμηθευθεῖς χάρτην, ἐλέω πεντάρης φυλακισμένου τινος, συνέταξα τὴν πρὸς τὸν πρόξενον ἀναφοράν μου,

Ἀλήθεια ὁ Τρικούπης δὲν στέκεται καλῶς,
ἀκόμη δὲν ἀφίνει τὸ Ἀγγλικὸ γεινάτι,
τοῦ ἔχουν πιπιλίσει οἱ φίλοι τὰ μυαλὰ,
κι' ἐκεῖνος τοὺς γυρίζει μὲ σοβαρὸ τὴν πλάτη.
Καλὰ κι' αὐτοὶ τοῦ κάνουν καὶ εἶναι θυμωμένοι,
καὶ 'στὴ βουλὴ γιὰ πείσμα κανέναν δὲν πηγαίνει.

Μ' αὐτὰ σκοτώνουν τώρα τῆς ὥρας μερικοὶ,
ποῦ ἂν δὲν ἔβρυν κουθέντα, 'μποροῦνε ν' ἀρρωστήσουν,
ποῦ σκούζουν νύκτα 'μέρα γιὰ τὴν πολιτικὴν,
κι' ὅλο γυρεύουν κἄτι καινούριο νὰ γεννήσουν.
Μαζί τους πᾶς; ῥοδάνι ἢ γλωσσά σου θὰ γίνη,
κολλᾷ κι' ἡ φλυαρία σὰν εὐλογιὰ κι' ἐκείνη.

Εἰς τὴ βουλὴ βαραιοῦνται νὰ πᾶν οἱ βουλευταὶ,
'καλόμαθαν οἱ φίλοι 'στοῦ Πάσχα τὸ χουζοῦρι . . .
αὐτὸ καὶ μόνον εἶναι, δεινοὶ συζητηταί,
κι' ἀδίκως κοκκινίζει ἡ κίτρινή σας μούρη.
Τὸν κόσμον μὴ χαλάτε, προσμένετε κομματί,
θὰ γίνη ἀπαρτία, ἀλλὰ μὲ τὸ βραχάτι.

Οἱ βουλευταὶ μας ἔχουν μεγάλη τεμπελιὰ,
'στὰ μάτια των ὁ ὕπνος μὲ γλύκα κατεβαίνει,
καὶ σεῖς σ' αὐτὸ ἀπάνω εὐρήκατε δουλειὰ,
καὶ πέσιμο Τρικούπη καθέναν σας προσμένει.
'Ε! βέβαια ἄς πέση, καὶ τίποτα δὲν κάνει . . .
τόσος καιρὸς ποῦ εἶναι Πρωθυπουργὸς τοῦ φθάνει.

Ὁ κύριος Τρικούπης δὲν στέκεται καλῶς,
καὶ ἂν τὸ πάη ἔτσι μονάχος του θὰ μείνῃ
ὁ Κουμουνδοῦρος πάλι ἄς ἀνεβῇ 'ψηλὰ,
ἢ καὶ ὁ Δεληγιάννης Πρωθυπουργὸς ἄς γίνη.
Κι' οἱ βουλευταὶ θὰ κάμουν καλὰ νὰ τὸν ἀφήσουν,
καὶ εἰς τὸν Κουμουνδοῦρο ἢ σ' ἄλλον νὰ κολλήσουν.

Πρέπει νὰ γίνη πάλι καμμιὰ μεταβολή,
νὰ κυβερνᾷ δὲν πρέπει πολὺ τὸ ἴδιο κόμμα,
πρέπει συχνὰ νὰ ἔχη ἀντάραις ἡ βουλὴ,
γιὰ νὰ εὐχαριστῆται καὶ μερικῶν τὸ στόμα.
'Ενα ζητεῖ καὶ μόνο ἡ νέα Ῥωμηοσύνη,
μὲ κόμματα πολέμους, μὲ τὴν Τουρκιὰ εἰρήνη.

Souris.

ἔχουσιν οὕτω :

Πρὸς τὴν αὐτοῦ Ἐξοχότητα, ἐκλαμπρότατον κύριον κύριον πρόξενον τῆς Ἑλλάδος ἀξιότιμον καὶ εὐγενέστατον κύριον Δεῖνα Τάδε.

Πατριωτικώτατε ἄνερ καὶ μεστὲ πάσης ἀγαθοεργίας, πηγαζούσης ἐκ τῶν φυσικῶν ὑμῶν προτερημάτων.

Ὁ κάτωθι ὑποφαινόμενος ὑπήκοος Ἕλλην, τὴν τε καταγωγὴν καὶ πατρίδα, ὁρῶμενος ὑπὸ ἀκράτου πρὸς τὴν φιλοπατρίαν ζήλου, καὶ ἰδὼν τὰ δεινοπαθήματα τῶν ὑπὸ ζυγὸν στεναζόντων ὁμοφύλων καὶ ὁμοθρήσκων ἀδελφῶν, πρὸς δὲ ἐξ ἀκατασχέτου πρὸς τὴν τυραννίαν μίσους ἐμπνεόμενος, ἀπεφάσισα, αὐτόκλητος, ὑπὸ τῶν εὐγενῶν μου, τολμῶ εἰπεῖν, αἰσθημάτων ἐλαυνόμενος, νὰ κατέλθω εἰς τὸν ἱερὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, ὅστις μαίνεται ἤδη εἰς τὰ περίχ τοῦ Βῶλου χωρία, ὡς ἴσως ἐμάθατε καὶ ὑμεῖς.

Καὶ τῷ ὄντι. Ἐγκαταλιπὼν πατρίδα, συγγενεῖς καὶ φίλους, τὰς ἀναπαύσεις μου καὶ τὴν εὐμάρειάν μου, — φαντασθῆτε, ὅτι ἀφ' οὗτο ἐξ Ἀθηναίων ἀνεχώρησα ἔχω νὰ πῶ καφέ, — καὶ καταντήσας ἐθελοντὴς ἀπῆλθον μετὰ τόσων ἄλλων, ἐπίσης ἀνδρείων, εἰς τὰ ἅγια τῆς Θεσσαλίας ἐδάφη, ὅπως χύσω ἐπ' αὐτῶν καὶ τὴν τελευταίαν τοῦ αἵματός μου ρανίδα.

Οὕτως ἔλαβον μέρος εἰς πλείστας τῶν συγκροτηθεισῶν καὶ συγκροτουμένων μαχῶν, καθ' ἃς, χωρὶς νὰ ἐγκαυχῶθω, διεκρίθην πάντοτε, διὰ τὸ παράτολμον καὶ ἀποφα-

σιστικὸν τοῦ χαρακτῆρός μου, ὅφ' οὗ ὠθούμενος ἀπείρους εἰς τὸν Ἀδὴν Ἀγαρηνοὺς καὶ ἄλλους ἄλλοφύλους ἐξ-πέστειλα αὐτῇ χειρὶ κατασφάξας ἀνηλεῶς αὐτοὺς μέχρι θανάτου.

Ἀτυχῶς ὅμως, γενναϊότατε κύριε πρόξενε, ἀκριβῶς ἡ ἀνδρία μου αὕτη μοὶ ἐγένετο πρόξενος αἰχμαλωσίας, καθόσον εἰς τὴν τελευταίαν μάχην ἀποπλανηθεὶς ἐνέπεσα εἰς τὰς χεῖρας ὁλοκλήρου τουρκικοῦ τάγματος καὶ συνελήφθην, οὐχὶ ἐννοεῖται, ἀμαχητῇ, ἀλλὰ μετὰ θραύσιν φοβεράν, αἰχμαλωτός.

Ἦδη, ἐνδοξότατε κύριε πρόξενε, στένω ἐν φυλακαῖς καθευχθεὶς ἄνευ ἄρτου, ἄνευ καπνός καὶ τὸ δὴ χεῖριστον κατήντησα νὰ ψυριάσω, ἐγὼ, ἐκ τῶν δακτύλων τοῦ ὁποίου οὐδέποτε ἔλειπον τὰ ζουβερ γάντια καὶ τὰ φιλντεχός.

Ἐκλιπαρῶν ὑμᾶς λοιπὸν ἐλπίζω ταχέως νὰ μ' ἀπαλλάξητε τῆς τρώγλης τῶν τουρκικῶν φυλακῶν, δι' ἣν χάριν, θέλω ἅμα τῇ εἰς Ἀθήνας ἀφίξει μου σὰς βάλει εἰς τὰς ἐφημερίδας, καὶ τοι ἄλλως τὰ σπάνια καὶ δυσεύρητα προτερήματά σας τυγχάνουσι πρὸ πολλοῦ γνωστὰ τῷ κόσμῳ.

Ὁ ὑμέτερός σου
Παληάνθρωπος.

Γραμματεὺς τοῦ γραμματέως τοῦ καπετὰν Ζορμπᾶ.

Τὴν ἀναφορὰν ταύτην κατώρθωσα νὰ πέμψω εἰς τὸν

ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ἀξιότιμε κ. συντάκτα τοῦ **Μὴ Χάνεσαι**,

Κατὰ τὴν δευτέραν συνεδρίαν, ἣτις ἐγένετο τῆς τετάρτης τοῦ πρωῒ, ὁ κ. πρόεδρος ἀνακοινοῖ τῷ Συνεδρίῳ τὸ περιεχόμενον δύο ἐγγράφων, τοῦ μὲν συλλόγου Παρνασσοῦ, προσκαλοῦντος τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου, εἰς ἀγροτικὸν γεῦμα τὴν 7 μ. μ. τοῦ σαββάτου 10 τ. μ., καὶ εἰδοποιούντος αὐτὰ ὅτι αἱ τε αἰθουσαι, τὸ ἀναγνωστήριον καὶ ἡ βιβλιοθήκη εἶνε ἀπὸ πρωίας μέχρι νυκτὸς εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἱατρῶν, καὶ τοῦ ἐτέρου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας εἰδοποιούσης ὅτι πάντα τὰ Μουσεῖα καὶ αἱ Συλλογαὶ τῆς πόλεως εἶνε καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας ταύτας ἀνοικτὰ διὰ τὰ μέλη τῆς Συνόδου.

Ὁ κ. Πρόεδρος, παρακαλέσας μετὰ ταῦτα τὰ μέλη ὅπως καὶ εἰς τὰς ἀναγνώσεις καὶ εἰς τὰς συζητήσεις αὐτῶν ὡς συντομώτεροι, διότι πολλὰ ἔχει τὸ Συνέδριον νὰ ἐργασθῇ καὶ ὁ χρόνος εἶνε βραχύς, δίδει τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Βαλασόπουλον.

Ὁ κ. **Βαλασόπουλος**, ἐκ Σπάρτης, εἰς τῶν γηραιότερων μετὰ τῶν μελῶν τῆς Συνόδου, ἐπὶ μακρὸν ἐξασκῆσας τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ, καὶ χαίρων φήμης δεινοῦ παρατηρητοῦ καὶ θεραπευτοῦ, οὐ μόνον δὲν διέψευσε τὴν περὶ αὐτοῦ ιδέαν τῶν ἱατρῶν, ἀλλὰ διὰ διατριβῆς «περὶ τῶν νοσημάτων τῆς Λακεδαιμόνος», ἀπέδειξε δι' ἐργασίας πολυτιμοτάτης, οὐ μόνον διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐπιστήμην, πόσον ἀσθενὴς ἦν ἡ γνώμη ἦν περὶ αὐτοῦ εἶχομεν. Διὰ φωνῆς ἐντόνου καὶ λόγου νευρώδους, ἀναπτύξας τινὰ περὶ ἱατρικῆς γεωγραφίας, ὁμο-

λογήσας ὅτι διὰ τὰ ἐν Ἑλλάδι νοσήματα μόνον οἱ ἀρχαῖοι ἱατροὶ ἡδυνήθησαν ἄριστα νὰ περιγράψωσι, εἰσῆλθεν εἰς περιγραφὴν βραχείαν τῆς Λακεδαιμόνος, ἐξ οὗ συνεπέραναν ὅτι τὰ ἐν τῇ τῇ εἶνε μία τῶν πρωτίστων νοσογόνων αἰτίων. Καὶ πράγματι τὰ ἐπικρατοῦντα ἐκεῖ νοσήματα εἶνε οἱ ἐλώδεις πυρετοὶ, συνηθέστεροι μὲν οἱ ἀμφημερινοὶ καὶ τριταῖοι, σπάνιοι δὲ σχετικῶς οἱ κακοήθεις, περὶ ὧν διὰ μακρῶν πραγματεύεται, ἰδίως τοῦ αἱματοχοληρικοῦ. Τὰ ἐπιδημία νοσήματα σπανιώτερα καὶ ἐσχάτως φανέντα, ἰδίως ἡ ὀστρακία (1867), Διφθερίτις (1867-1877), ἐγκεφαλονωτιαία μηνιγγίτις (1868). Συνήθη νοσήματα ἄλλα εἶνε οἱ ὑφέσιμοι πυρετοὶ μετὰ γαστρικῶν διαταράξεων. Κατάρροι γαστρεντερικοὶ κατὰ τὸ θέρος ἐπιδημικοὶ ἢ μή. Πνευμοναίαι καὶ βρογχίτιδες συνήθως τὸν χειμῶνα. Ὁξὺς ρευματισμὸς τῶν ἄρθρων ὀξεία ἥπατιτις οὐχὶ δὲ σπανία καὶ ἡ πυογόνος. Μητρίτιδες καὶ ὠθηκίτιδες αἱ ἐκτρώσεις συχναί. Τὸν τυφοειδῆ πυρετὸν θεωρεῖ σπάνιον, καὶ προερχόμενον ἐξ ἐλώδους μιάσματος. Σύφιλις ἐκτείνεται ὁσημέραι. Σπανία ἡ φθίσις καὶ ἡ καλπάζουσα σπανιώτατη, ἴσως διὰ τὸ ἐπικρατοῦν ἐλεῖον στοιχεῖον. Χοιράδες σπάνιοι δις εἶδε σποραδικὴν γόλεραν. Ἐλεφαντίασις σπανία τὸ σπυρόκωλον σχεδὸν ἐξέλιπεν ἡ εὐφρογία πρὸ πολλοῦ δὲν ἐνεφανίσθη, ἂν καὶ ὁ δαμαλισμὸς ἀτελής ἢ οὐδόλως γίνεται. Ἡ μανία τῶν οἰνοποτῶν οὐχὶ πολὺ σπανία διὰ τὴν κατάχρησιν τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν. Συχνὴ ἡ ἐπιληψία καὶ τὰ νεοπλάσματα κτλ.

Ἐν μέσῳ χειροκροτημάτων κατελθόντα τὸ βῆμα, διαδέχεται ὁ ἐκ Κρήτης κ. **Βαρουχᾶς**. Τὸ γλυκὺ ἄμα καὶ σοβαρὸν τούτου ἥθος καὶ τὸ εὐγενὲς παράστημα ἐπιβάλλονται ἀμέσως τῷ ἀκροατηρίῳ, τὸ ὅποιον μετὰ μεγίστης προσοχῆς ἀκροᾷται τῆς περὶ «δαγγεῖου πυρετοῦ» διατρι-

πρόξενον, ὅστις εὐηρεστήθη νὰ τοῦ πέμψῃ τὸν ὑπῆρέτην του.

Οὗτος ἐλθὼν συνεδρεσε μετ' ἐμοῦ ἰδιαιτέραν ὁμιλίαν λαβὼν με κατὰ μέρος, παρὰ γωνίαν τινα.

— Λοιπὸν, κύριε, μοι εἶπε, τί ἀγαπᾶτε παρὰ τοῦ κυρίου προξένου, εἰς τί δύναται, νὰ σᾶς φανῇ χρήσιμος;

— Κύριε ὑποπρόξενε, ἀπήντησα, —χωρὶς οὗτος νὰ δειξῇ δυσἀρέσκειαν διὰ τὴν τιτλοφορίαν του — ἡ αἰτήσις μου ἦνε ἀπλουστάτη, νὰ μ' ἀπαλλάξῃ τῶν φυλακῶν.

— Ἀγαπητέ μου, τοῦτο εἶνε ἀδύνατον, καθόσον ὡς αἰχμάλωτον θὰ σᾶς στείλουν εἰς Λάρισσαν, ὅπως δικασθῇτε ὑπὸ τοῦ στρατιωτικοῦ δικαστηρίου.

— Ἀλλὰ ἐγὼ δὲν ἔκαμα τίποτα. Ἐγὼ συνελήφθην κατὰ λάθος.

— Πῶς; ἀφοῦ ἐφονεύσατε τόσους τούρκους;

— Ἐγὼ; ἔχετε λάθος, κύριε ὑποπρόξενε, θὰ μὲ πέρνετε διὰ κἀνένα ἄλλον.

— Ἀφοῦ τὸ ὁμολογήσατε μόνος σας.

— Ποσῶς, οὐδέποτε ἡδυνάμην νὰ πέσω εἰς τοιαύτην ἀνοησίαν.

— Μὰ τὰ γράφετε εἰς τὴν ἀναφοράν σας.

— Εἶνε κακοηθέστατα ψεύδη, ὅπως μὲ διαβάλουν.

— Δὲν εἶνε γράψιμον ἴδιόν σας αὐτό; Καὶ μοῦ ἐπέδειξε τὴν ἀναφοράν, ἐμοῦ δὲ ἀπαντήσαντος καταπρατικῶς, ὁ ὑπῆρέτης ἐπανέλαβε:

— Ἀναγνώσατε, τί γράφετε ἐδῶ στὴν ἀναφορὰ σας,

«... ἀπείρους εἰς τὸν Ἄδην Ἀγαρινούς· καὶ ἄλλους ἄλλοφύλους ἐξαπέστειλα αὐτῇ χειρὶ κατασφάξας ἀνηλεῶς αὐτοὺς μέχρι θανάτου».

— Ἰδοὺ τί συμβαίνει, κ. ὑποπρόξενε, ὅταν ἔγραφα, φαίνεται μὲ εἶχε παρὰ πάρει ὁ θυμὸς, ἴσως μάλιστα μὲ εἶχε πιασμένον ἡ θέρμη καὶ δὲν ἤξευρα τί ἔγραφα.

— Ὡστε εἶνε ὅλα ψεύδη καὶ δύναμαι νὰ τὸ εἰπῶ εἰς τὸν ἀφεντικό μου.

— Ἀφεντικό σου; Διάβολε, εἶσαι ὑπῆρέτης κ' ἐγὼ σὲ πῆρα γιὰ ὑποπρόξενον. Ἄμ δὲν μοῦ μιλοῦσες τόση ὥρα. Πῶς σὲ λέν;

— Γιάννη.

— Γιάννη, αἰντε, νὰ χαρῆς τὰ ῥμᾶτιά σου, τρέξε, καυμένε, νὰ μοῦ φέρῃς λίγο ψωμί ἀπὸ τὸ σπίτι, λίγο τυρὶ καὶ ὅ,τι ἄλλο βρῇς. Πέθανα τῆς πείνας. ἔχεις, δόσε μου ἓνα τσιγάρο.

— Παραγνωριστήκαμε βλέπω.

— Δός μου τώρα ἓνα τσιγάρο, καὶ μὰ τὸν θεὸν ἐξακολουθῶ ἀκόμη, ἂν θέλῃς, νὰ σὲ ὀνομάζω ὑποπρόξενον. Ὅσο γιὰ τὰ ἐν τῇ ἀναφορᾷ, πὲς τοῦ ἀφεντικοῦ σου, νὰ μὴ τὰ λάβῃ ὅλα ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψίν κ' ἄς φροντίσῃ γιὰ τὴν ψυχὴν τοῦ μακαρίτη πατέρα σου, νὰ μὲ βγάλῃ.

— Ὁ πατέρας σου ζῇ ἀκόμη.

— Ἄς ἦνε, τῆς μάννας σου.

— Ἐέρεις ὅμως νὰ σοῦ πῶ ἓνα ἄλλο. Λουφέ ἔχεις;

— Βρὲ λεπτό, τσακισμένο.

ἔης αὐτοῦ. Ἐν ταύτῃ διηγείται τὴν πείραν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξένου τούτου νοσήματος, ἣν ἐκτέσαστο κατὰ τὴν ἐσχάτως ἐπισκέψασαν καὶ περὶ τοὺς τρεῖς μῆνας διαρκέσασαν ἐπιδημίαν ἐν Κρήτῃ. Τὸ νόσημα εἰσέβαλλε τὴν ἡμέραν ἢ συνηθέστερον τὴν νύκτα ἐν μέσῳ πλήρους υγείας. Ἐπύρχοντο ῥίγη συχνά, δύσπνοια, σκοτοδινία, ὀσφυαλγία, ἐντεραλγία κτλ. Ἄλλοτε ἀποτόμως εἰσέβαλλε, τότε, ὥστε πολλοὶ ἔπεσαν καθ' ὁδὸν προσβληθέντες. Τὰ ἀπὸ τῶν πεπτικῶν ὀργάνων φαινόμενα δὲν ἤργουν νὰ φανῶσι, μεθ' ἃ ἀπὸ τοῦ στήθους, τῆς κεφαλῆς κτλ. μετὰ μετρίου πυρετοῦ (38°—39°), σπανίων ιδρώτων καὶ οὖρων ἀνευ λευκώματος. Τέλος ἐφαινότο ἐξάνθησις εἰς μέρη τοῦ σώματος μετὰ μικρὸν ἀφανιζομένη καὶ ἀλλαχοῦ μεταβαίνουσα, καὶ φέρουσα τύπον ἐρυθμάτος, σπανιώτερον ἰλαρῆς, ὀστρακιδῆς ἢ κνηδύσεως. Πολλάκις ἐπύρχοντο διαλείψεις ἢ ὑφέσεις. Μετὰ ἡμέρας τινὰς τὸ ἐξάνθημα ἠφανίζετο καταλείπων τὸ δέρμα ρυπαρὸν καὶ καταπίπτουσαν τὴν ἐπίδερμίδα ὡς εἶδος πιτύρων, ἐνῶ τὸ σῶμα εἰς χαλάρωσιν καὶ κόπωσιν ἐπὶ χρόνον διατέλει. Ἡ θεραπεία ἦν ἀπλουστάτη διὰ τὸ ἀνεπιτυχές. Οὐδένα γνωρίζει ἀποβιώσαντα ἐκ τοῦ νοσήματος. Ἡ νόσος πιθανὸν προῆλθεν ἐξ Ἀφρικῆς. Περὶ τῆς φύσεως αὐτῆς δὲν ἐπιμένει· παρατηρεῖ δὲ μόνον ὅτι ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ περιωρίσθη ἐντὸς τῶν τοιχῶν, οὔτε τὰ προάσματα προσβαλοῦσα. Ἡ ἀτελής καὶ βεβιασμένη σκιαγραφία τοῦ νοσήματος, ὃ διὰ ζωηροτάτων χρωμάτων καὶ ἐπιστημονικῆς ἐμβριθείας περιέγραψεν ὁ κ. Βαρούχας, δικαίως κατέταξεν αὐτὸν μετὰ τῶν ἀρίστων ἐν τῷ Συνεδρίῳ προσελθόντων. Δικαίως ὅθεν ἐδέχθησαν οἱ παριστάμενοι μετὰ χειροχροτημάτων καὶ συγχαρητηρίων τὴν ἀνγκοίωσιν ταύτην.

Ὁ κ. Μυρόρων Νικολαΐδης ἐκ Σύρου ὁ λαβὼν

μετὰ τοῦτον τὸν λόγον, εἶνε νέος ἔτι καὶ σοβαρὸς ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ ἴσως, βεβαίως ὡς ἐκ τῶν μακρῶν αὐτοῦ σπουδῶν καὶ τὴν περὶ τὴν ἐπιστήμην μελέτην, ἥς δεῖγμα τρανὸν ἦν ἡ ἀνακοινωθείσα ἱστορία ἀνδρὸς, ὅστις πεσὼν καὶ πληγείς κατὰ τὴν κεφαλὴν, παρουσίασεν ἐγκεφαλικῆς πίεσεως φαινόμενα, διὸ ἐπὶ 3 μῆνας ἐνοσηλεύετο. Ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ἐφ' οὗ οὐδὲν ἐκ τῶν συνηθεστέρων μέσων, ἔφερε σπουδαιότερον ἀποτέλεσμα, μεταχειρισθείς τὴν ἐργαστήριον, εἶδε ταύτην δρῶσαν θαυμασίως καὶ ταχύτατα, τὸ μὲν καταπαύσασαν τοὺς πόνους, τὸ δὲ ἐπαγαγοῦσαν ἐντελῆ πάντων τῶν συμπτωμάτων ἱασιν. Ἐκ τοῦ περιστατικοῦ τούτου, ἐφ' οὗ πολὺ μὲν ἐπειραματίσθη ὁ κ. Νικολαΐδης, πολλὰ δὲ καὶ συνεπέρανε, συνιστᾷ τὴν ἐργαστήριον ἐπὶ παρομοίων ἐγκεφαλικῶν παθήσεων, ὡς ἔχουσιν «νέαν ιδιότητα, τὴν ἀνταλγικὴν καὶ ἀντινευρικήν», περὶ ἥς ἐλαχίστην ποιοῦνται μνείαν οἱ εὐρωπαῖοι ἰατροί.

Τοῦτον διεδέχθη ὁ ἐκ Καλαμῶν κ. Χρυσοσπάθης. Εὐγενὲς καὶ ἀνδρικὸν παράστημα, ἐπιτάλουσα καὶ σοβαρὰ φυσιογνωμία χαρακτηρίζουσι τὸν ἱατρὸν τοῦτον, ὅστις, ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Μεσσηνίας, ἡδυμήθη νὰ ἐργασθῇ καὶ φέρῃ συμπεράσματα τοιαῦτα, οἷα οὐδέποτε ἐξῆλθον ἐκ τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου, οὐδ' ἐκ τῆς μεγάλης τοῦ δημοτικοῦ ἢ τῶν στρατιωτικῶν νοσοκομείων κλινικῆς. Ζῶν ἐν ἐπαρχίᾳ, ἐν ἣ τὰ διὰ πυροβόλου ὅπλου τραύματα, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ εἶνε συχνότατα, ταχέως ἠναγκάσθη νὰ καταλίπῃ τὰς πρὶν ἐν χρήσει μεθόδους πρὸς ἐπίδωσιν αὐτῶν, καὶ νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν διὰ τοῦ βάμβακος κατ' ἀποκλεισμὸν μέθοδον τοῦ γάλλου ἱατροῦ J. Guerin. Τὴν πείραν ἦν ἐκτέσαστο ἐπὶ πλείστων περιστατικῶν, ὧν 37 ἐπιπεπλεγμένα κατὰγματα τῶν ἀνω ἢ

— Αἱ τότε, κακόμοιρε, σὲ λυποῦμαι, δὲν θὰ κάνης τίποτα καὶ πᾶν στὸ βρόντο καὶ ἡ ἀναφοραὶς σου καὶ ὅλα.

— Μὴ μ' ἀπελπίζης, ἀδελφέ μου. Γιατί;

— Ὁ πρόξενος καθὼς ὅλοι θέλει παρᾷ, νὰ πέσουν λίρες. Θέλει ρεῖγλο. Κατάλαβες;

— Ἀπὸ μένα;

— Τί ἀπὸ σένα κι' ἀπὸ μένα. Νὰ ἐμένα τὸν ἴδιο ἂν μὲ βάλουν φυλακὴν, ἂν δὲν πληρώσω, δὲν βγαίνω ποτέ. Τώρα δὲν τὰ ξέρεις τὰ προξενικά μας; Ἀλλὰ θὰ τοῦ μιλήσω, καὶ ἐὰν τὸν φωτίσῃ ὁ διάβολος νὰ κάμῃ τίποτε, ἔκαμε, εἰ δὲ Λάρισσα γκεντέρσιν.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθεν, ἐμοῦ ὀπισθεν ἱκετικῶς βοῶντος:

— Γιάννη, μὴ ξεχάσης 'κεῖνο ποῦ σοῦπα. Λίγο ψωμί.

Καὶ ὁ καυμένος μοῦ ἔφερε, σὺν τῷ θλιβερῷ μαντάτῳ, ὅτι ὁ πρόξενος δὲν σκοτίζεται γιὰ τέτοιαις δουλείαις.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ὑπὸ στρατιωτικὴν συνοδείαν καὶ τριῶν ἄλλων θελοντῶν, ἐπίσης αἰχμαλώτων, ἐπεμπόμην εἰς Λάρισσαν.

Ἐκεῖ φθάσαντες καθιεύχθημεν ἐκ νέου, τὴν δὲ ἐπιούσαν μᾶς ἐπαρουσίασαν ἐνώπιον τοῦ Διοικητοῦ· εὐτυχῶς οὗτος ἐλάλει τὴν ἐλληνικὴν καὶ τοῦτο μὲ ἐνεθάρρυνέ πως.

— Πρὶν ἔλθῃς στὸν πόλεμο, μὲ ἠρώτησε σκαμπτικῶς ὁ Διοικητής, τί δουλεῖς ἔκαμες, καπετάνιε;

— Ἐπήγαγα εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

— Αἱ καὶ πιὸ καλλίτερο σ' ἄρῃσι ὁ πόλεμος ἀπ' τὰ γράμματα; Καὶ τί ἐσπούδαξες;

— Εἶχα σκοπὸ νὰ γίνω γιατρός, ἀλλ' ἔπειτα μετενόησα καὶ μετεγράφημ εἰς τὴν φιλολογίαν, καὶ τὴν ἔσπούδαζα τὰ νομικά.

— Χαί χαί, σὲ βλέπω εἶσαι πολὺ ξερός. Καὶ τί λὲν κάτω στήν Ἀθήνα σὰς οἱ καλαμαράδες σὰς, πῶς θὰ μᾶς τὴ πάρουν τὴν Θεσσαλία;

— Μ' αὐτὴ τὴν ἐλπίδα μὲ γέλασαν κ' ἐμὲ καὶ ἤλθα 'δῶ.

— Αἱ τότε νὰ μοῦ 'πῆς, στή πίστη σου ποῦ λατρεύεις, πόσους τούρκους σκότωσες ἕως τώρα;

— Ἐγώ; Ἐφέντημ, δὲν εἶμαι κακοῦργος.

— Φαίνεσαι, ἀλλὰ στὸν πόλεμο δὲν ἔρριξες κανένα τουφέκι; Αἱ, δὲν γίνεται, κάποιον θὰ σκότωσες.

— Ἐγώ δὲν ἐπολεμοῦσα, ἔγραφα ἀνταποκρίσεις εἰς ἐφημερίδας τῶν Ἀθηνῶν.

— Ἀλήθεια. Πές μου ἔτσι ντὲ νὰ καταλάβω μὲ τί ἀνθρώπο ἔχω νὰ κάμω. Εἶσαι λοιπὸν καὶ ἐφημεριδογράφος. Ἄ τότε θὰ περάσωμε καλά. Καὶ σὲ ποιαὶς ἐφημερίδες γράφεις;

— Στὴν Ὠρα, στὸ Ἑθνικὸν Πνεῦμα, στὸ Μέλλον, στὸν Αἰῶνα . . .

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές).

Παλιάνθρωπος.